

Круїзний туризм

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КРУЇЗНОГО ТУРИЗМУ

Загальні положення

- ▶ Круїзінг – це міжнародний бізнес- комплекс ринкових структур,, і що сполучає декілька певних міжнародних ринкових сегментів.
- ▶ До перевезень туристів водним транспортом відносять: морські перевезення і круїзи, річкові подорожі і круїзи, подорожі на поромах, катамаранах, яхтах, морські і річкові прогулянки (екскурсії) та інші види водних подорожей.
- ▶ Найбільш поширений вид водних подорожей – круїзи.
- ▶ Круїзний туризм поділяється на:
 - морський круїз – подорож звичайна по замкнутому колу з радіальними поїздками з портів у внутрішні райони країн;
 - річковий круїз – подорож водним транспортом по внутрішніх водних артеріях (річкам, озерам, каналам) .

Загальні відомості

- ▶ Морські подорожі мали епохальне значення для людства – ознаменували нову еру в географічному дослідженні Землі, дали поштовх для епохи Великих географічних відкриттів, для розвитку багатьох областей природознавства, сприяли інтенсифікації світової торгівлі.
- ▶ Початок морського туризму відноситься до середини XIX століття, коли лінійні пасажирські компанії почали шукати шляхи використання пасажирських суден у період міжсезоння в лінійних перевезеннях. «Джерелом» пасажирів для трансатлантичних ліній була європейська еміграція: за період з 1846 по 1940 рр. на американський континент із Європи емігрували близько 60 млн. осіб, з яких близько 36 млн. виїхали в США.
- ▶ Загострена конкуренція змушувала судновласників постійно поліпшувати умови проживання на судні, обробку кают і всю систему обслуговування пасажирів у рейсі, що швидко перетворило судна в висококомфортабельні плавучі готелі .

1 етап середина XIX – початок XX століття

- ▶ **1835 р** - перші повідомлення про спеціально організовані рейси морських пасажирських суден з метою відпочинку в Англії . Були оголошені регулярні прогулянкові рейси між Оркні, Шотландськими островами та Ісландією. Через два роки автори цієї ідеї заснували судновласницьку компанію «P&O».
- ▶ **1840 р.** - компанія починає групові туристичні поїздки по Середземному морю за допомогою агентства Томаса Кука. Через кілька років для цих цілей починають фрахтувати вже цілі судна. Одне з відомих – рейс пасажирського судна «Тагус» («P&O») в 1843 році з Лондона в Чорне море .
- ▶ **1900 р.** – компанія «Narag-Lloyd Cruises» побудувала судно тільки для круїзів, яке здійснювало круїзи цілий рік, змінюючи лише регіони. Одночасно із замовленням нових, переобладнувалися під круїзи і знаходилися в експлуатації, вантажопасажирські судна.
- ▶ **1911 р.** - «Cunard» побудував свій лайнер «Франконія», який став прототипом пасажирських суден подвійного призначення – лінійно-круїзних.

2 етап період між першою і другою світовими війнами

- ▶ **1933 р.** – у Німеччині провідними лінійними судноплавними компаніями «Гамбург Америка Лайн», «Норддойчер Ллойд» та «Гамбург Зюд» були організовані морські подорожі з метою відпочинку в Середземне й Північне моря, на острови Атлантичного океану, в Західну Індію та Америку – в цілому на 12 судах. В цей же час активізує на круїзному ринку свою діяльність і німецька компанія «Narag-Lloyd Cruises», судна якої почали перші круїзні рейси через Атлантику.
- ▶ **1934 р.** - німецький робітничий фронт нацистського режиму розпочав організацію круїзів під гаслом «Сила через радість», проводячи в життя ідею масового морського туризму.
- ▶ **1935 р.** - на круїзний ринок вийшли греки. Заснована незадовго до цього компанія «Hellenic Mediterranean Lines» придбала яхту і почала використовувати її для круїзів.

3 етап після закінчення другої світової війни до 60-х років ХХ ст.

- ▶ Друга світова війна зупинила розвиток круїзів майже на 10 років. Під час війни багато пасажирських, в тому числі і круїзних суден загинуло, і тому круїзний ринок наприкінці 40-х років ХХ ст. був досить слабким. Проте вже на початку 50-х років ХХ ст. було закладено велику кількість суден подвійного призначення (вантажопасажирських) англійськими, італійськими, голландськими та скандинавськими компаніями. Першими круїзними суднами, побудованими після війни, були «Океаніка» компанії «Home Lines» та італійське «Італія», які здійснювали рейси зі східних та західних портів США в район Карибського басейну.

4 період з 60-х років ХХ ст. по СЬОГОДНІШНІЙ ЧАС

- ▶ **1960 р.** - початок розвитку цивілізованого ринку морських круїзів , що повг'язано з бурхливим розвитком авіаційних трансконтинентальних рейсів, які почали тіснити традиційні морські подорожі і було необхідно шукати нові форми цих перевезень.
- ▶ **1980 р.** - круїзний бізнес здійснює 15 великих світових компаній. До таких компаній належать: «Carnival Group» (22 судна), «Royal Caribbean International» (12 суден), а також «Princess Cruises», «Holland America Line».
- ▶ **1995 р.** - індустрія «плавучих готелів» налічувала вже 220 великих пасажирських лайнерів загальною місткістю 150 – 572 місця.
- ▶ **1999 р.** - круїзи виконали перевезення понад 8 млн. осіб
- ▶ **2009 р.** – 14 млн.

4 період з 60-х років ХХ ст. по СЬОГОДНІШНІЙ ЧАС

- ▶ планується подальший розвиток, а саме: будівництво 50 нових круїзних лайнерів . Передбачається будівництво прозорих підводних човнів, що надають широкий огляд підводного світу. Щорічно обсяги продажів круїзних компаній світу збільшуються до 100%, а щорічні обороти досягають 9 млрд. доларів. Основними регіонами круїзного бізнесу є Карибський (75% обсягу) і Середземноморський басейни (20% обсягу). Для круїзних подорожей освоюються акваторії Північного полюса і Антарктиди. Для туристів тут відкрили свої льодові бази Великобританія, Нова Зеландія та Росія .

4 період з 60-х років ХХ ст. по СЬОГОДНІШНІЙ ЧАС

- ▶ Аналіз світового ринку морського туризму показує, що існує тенденція щорічного збільшення туристів, охочих зробити морські подорожі на 10 %. Щороку круїзи здійснюють більше 15 млн. чоловік; 60% з яких доводяться на Північну Америку (США); 20% – на Європу.
- ▶ Сьогодні круїзи використовуються для спеціалізованих бізнес-шкіл, семінарів, конференцій, шоу-програм. Серед ділових людей користуються попитом круїзні конгрес-тури, навчальні тури, інсентів-тури, програмні мовні тури. Для їх організації на теплоходах обладнуються конференц-зали з повним набором технічних засобів та оргтехніки.